

Van: Nina Immink <nina.immink@jeugdzorgnederland.nl>

Verzonden: vrijdag 10 april 2026 11:00

Onderwerp: Brief Jeugdzorg Nederland aan de (in)formateur: het belang van jeugdzorg in een nieuw coalitieakkoord in uw gemeente

Geachte griffie,

Namens Ahmed Aboutaleb, voorzitter van Jeugdzorg Nederland, stuur ik u hierbij een brief geadresseerd aan de (in)formateur en onderhandelende partijen in uw gemeente die op dit moment bezig zijn met het vormen van een nieuwe coalitie en College van B&W.

In de brief delen wij vanuit Jeugdzorg Nederland enkele belangrijke aandachtspunten op het gebied van de jeugdzorg in uw gemeente, waarvan wij hopen dat deze zullen worden meegenomen in de onderhandelingen over het coalitieakkoord die op dit moment plaatsvinden. In de brief benadrukken wij o.a. het belang van scherpe keuzes die er de komende jaren moeten worden gemaakt over de toekomst van de jeugdzorg in uw gemeente. Daarnaast schetsen wij in de brief onze visie op de verbinding tussen de jeugdzorg en het onderwijs en een kwalitatief hoogwaardige specialistische jeugdzorg.

- **Wilt u zo vriendelijk zijn de bijgevoegde brief en bijlagen te delen met de (in)formateur en onderhandelende partijen in uw gemeente?**
- **En wilt u zo vriendelijk zijn de bijgevoegde brief en bijlagen tevens te delen met uw collega-griffiers uit de veiligheidsregio waar uw gemeente deel van uitmaakt?**

Uiteraard staat wij de (in)formateur in uw gemeente graag te woord voor eventuele vragen. Mocht de (in)formateur graag in contact willen komen met onze voorzitter, dan kan dat via ahmed.aboutaleb@jeugdzorgnederland.nl.

Alvast hartelijk dank voor uw aandacht en medewerking!

Met vriendelijke groet,

Mede namens Ahmed Aboutaleb,

**Nina
Immink**

Adviseur Public Affairs

T: 06 - 28 29 77 48

Werkdagen: ma, di, wo, do en vr (ochtend)

Bezoekadres: Churchillaan 11 | 3527 GV Utrecht

www.jeugdzorgnederland.nl/contact

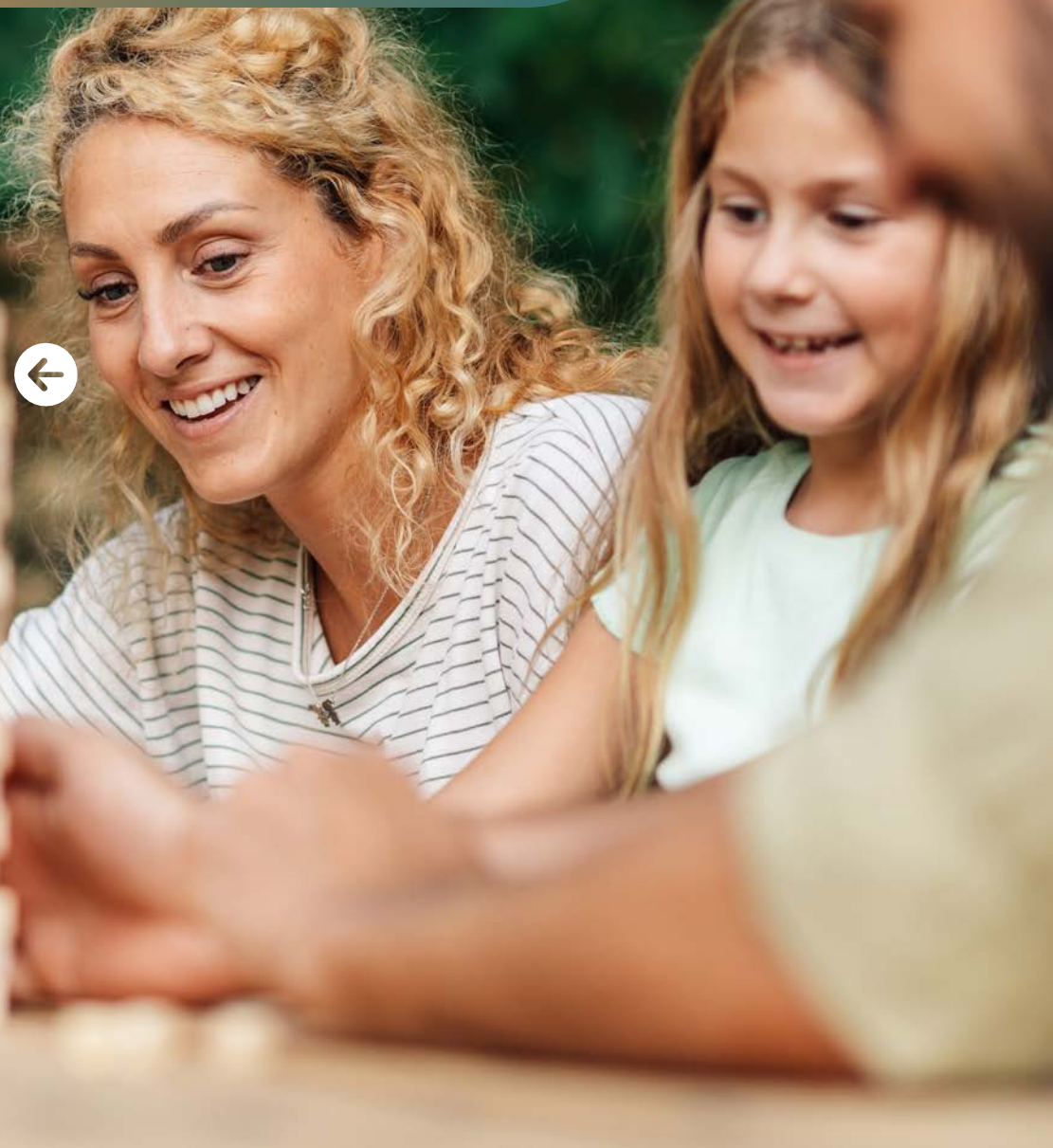

**Visie voor de jeugdzorg
in Nederland**
Versterk en beperk

**Samen sterker voor
jeugd en gezin**

Veerkrachtig,
veilig opgroeien
en ontwikkelen

Een sterke jeugd is de basis voor de gezonde toekomst van Nederland. De jeugdzorg heeft hier een belangrijke bijdrage aan te leveren. Met ambitie, trots en het besef dat er veel werk te verzetten is presenteren wij onze visie, die moet bijdragen aan betere zorg voor kinderen, jongeren en gezinnen. Samen met de sociale en pedagogische basis zetten we in op vroege ondersteuning op scholen en in wijken. Daarnaast versterken we de jeugdzorg voor kinderen en gezinnen waar we echt het verschil kunnen maken. Samen werken we aan een jeugdstelsel dat kinderen, jongeren en ouders écht verder helpt. Tegelijkertijd versterken én beperken we de jeugdzorg. Deze visie biedt richting, inspiratie en vooral vertrouwen dat we stappen vooruit kunnen zetten. Ik nodig iedereen uit om mee te bouwen aan een jeugdzorg die toekomstgericht, toegankelijk en menselijk is.

Ahmed Aboutaleb,
voorzitter Jeugdzorg Nederland

Onze visie

Alle kinderen in Nederland hebben het recht op een gezonde, liefdevolle en veilige jeugd. Kinderen en jongeren krijgen een goede start, kunnen veerkrachtig en veilig opgroeien en zich ontwikkelen tot volwassenen die volwaardig in de samenleving kunnen deelnemen. Kinderen en gezinnen kunnen rekenen op goede hulp en bescherming. Dat is waar we als aanbieders van jeugdzorg voor staan.

Een sterke basis voor elk kind

Het begint bij een sterke basis voor kinderen en gezinnen. Al bij de zwangerschap en geboorte van kinderen verdienen zij aandacht en een liefdevolle omgeving, in de eerste duizend dagen van het leven; in de eigen leefwereld, in de kraamzorg, kinderopvang en op school, op sportverenigingen, en in sterke buurten en wijken. Het zorgen voor bestaanszekerheid versterkt dit.

Met veel kinderen en gezinnen gaat het goed in Nederland. Toch weten we dat het leven niet verloopt zonder problemen of hindernissen. Deze uitdagingen horen bij het leven en veel gezinnen lukt het om hier veerkrachtig mee om te gaan. Ook opvoed- en opgroevragen horen bij het leven van gezinnen. Voor sommige vragen of problemen is een steuntje in de rug nodig. Door het eigen sociale netwerk, de buurt of de school. We gunnen kinderen en gezinnen een sterke sociale en pedagogische basis¹. Soms is er meer nodig, dan kunnen ouders terecht bij de lokale teams voor ondersteuning en/of het vinden van de juiste hulp. Jeugdhulp is tijdig en nabij beschikbaar, aanvullend op en in verbinding met de sociale en pedagogische basis en de lokale teams. Wij spelen een rol wanneer de hulpvraag complexer is of wanneer veiligheid in het geding is².

Hulp is nabij, passend en tijdelijk

De hulp en ondersteuning vinden zoveel mogelijk thuis plaats of, als dat niet kan, (tijdelijk) in een omgeving die passend is aan de behoefte. Daarbij worden zij zo lang als nodig en tegelijkertijd zo kort mogelijk geboden, gericht op het gezin én individueel als dat nodig is. Meestal krijgen kinderen, jongeren en gezinnen de hulp op eigen verzoek; soms besluit de kinderrechter tot een specifieke hulpvorm. Het liefst wordt voorkomen dat dergelijke hulp nodig is. Preventie speelt dan ook een belangrijke rol in de Nederlandse zorg voor de jeugd en gezin.

Goede hulp bij gezond, liefdevol en veilig opgroeien is onderdeel van het netwerk van gezinnen en hun omgeving. We willen dat iedereen die leeft of werkt met gezinnen voortdurend onderzoekt wat er werkelijk nodig is om kinderen en jongeren een goede start in het leven te geven en veerkrachtig te laten opgroeien.

Van verzorger tot kraamhulp, van jongerenwerker tot pedagogisch medewerker, van de kinderopvang tot leerkracht, van jeugdgezondheidszorgwerker tot huisarts. Hulp en bescherming waarbij we, dichtbij en laagdrempelig, naast kinderen, jongeren en gezinnen staan.

Samen transformeren we de hulp en bescherming voor jeugd en gezin

De hulp en bescherming voor jeugd en gezin staan voor een aantal grote opgaven. We willen dat die beter aansluiten op de ontwikkelingen in de samenleving en de wensen van kinderen, jongeren en gezinnen. Die ondersteuning en bescherming dienen van goede kwaliteit te zijn.

We kiezen scherper voor waar specialistische ondersteuning wel helpt en waar niet. Daarom zetten wij ons in om de zorg voor de jeugd en gezin, en daarmee onszelf, te transformeren, zodat we steeds beter worden in het passend ondersteunen van kinderen en gezinnen.

Samen bouwen we een stevige basis voor een goede start in het leven en zorgen we ervoor dat kinderen veerkrachtig, veilig kunnen opgroeien en ontwikkelen. De jeugdzorg draagt bij met specialistische hulp en ondersteuning.

1. De sociale basis is het geheel van informele sociale verbanden (buurten, groepen, verenigingen, netwerken, gezinnen) van mensen, aangevuld en ondersteund vanuit de lokale overheid, organisaties, diensten en voorzieningen. (Movisie, 2023).
De pedagogische basis is het deel van de sociale basis dat bijdraagt aan het opgroeien, het opvoeden en de ontwikkeling van kinderen en jongeren (NJI, 2022).

2. In de ondersteuning van gezinnen onderschrijven we de uitgangspunten van het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind (VN-verdrag, New York, 1989) en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (Rome, 1950).

Veerkrachtig,
veilig opgroeien
en ontwikkelen

Ons perspectief

Wij vinden het noodzakelijk dat de hulp en bescherming bij veerkrachtig en veilig opgroeien voldoen aan een aantal richtinggevende principes. Deze principes zijn gericht op kinderen en gezinnen als vertrekpunt, op het bieden van tijdige hulp, de veilige en liefdevolle omgeving en de kwaliteit van de hulp en bescherming.

Kinderen, jongeren en gezinnen zijn het vertrekpunt van goede ondersteuning

Het bieden van goede hulp en bescherming kan niet zonder aan te sluiten bij de wensen, mogelijkheden en doelen van kinderen en gezinnen. Dat is de basis, dat er naar hen wordt geluisterd en vanuit gelijkwaardigheid en in gezamenlijkheid wordt bepaald wat het beste helpt. Hierbij staat de professional naast kinderen en gezinnen en luistert om de behoefte en hulpvraag goed in beeld te krijgen.

Hulp wordt tijdig geboden

Kinderen en gezinnen hebben recht op tijdige, passende en goede ondersteuning. Daarom moeten vragen en problemen tijdig worden gesignaleerd en moeten er plekken zijn waar ouders, kinderen en jongeren laagdrempelig terecht kunnen met opvoed- en opgroevragen.

Kinderen groeien op en ontwikkelen zich zo thuis mogelijk in een omgeving waarin sprake is van veiligheid, liefdevolle aandacht en begrip

De directe omgeving van kinderen en gezinnen, in wijken en buurten, is de (pedagogische) basis waarbinnen ondersteuning en hulp worden geboden, die gericht zijn op veiligheid, liefdevolle aandacht en begrip. Dit geldt ook voor de specialistische hulp en ondersteuning, die worden geboden in de eigen omgeving van het kind, tenzij dit echt niet anders kan. Er is een sterke pedagogische basis van scholen, sportclubs, buurtcentra, kinderopvang, de jeugdgezondheidszorg en CJG waarop de specialistische hulp kan aansluiten. De hulp en ondersteuning dragen bij aan (het opbouwen van) een krachtig netwerk en leefomgeving om kinderen en gezinnen heen.

De hulp en bescherming zijn van hoge kwaliteit en komen vanuit integraal perspectief tot stand

Het is van belang dat de hulp, ondersteuning, begeleiding en behandeling erop zijn gericht de zelfredzaamheid, veiligheid, veerkracht en het probleemoplossend vermogen van kinderen, jongeren en gezinnen te versterken. Dit wordt geboden zo lang als nodig en tegelijkertijd zo kort mogelijk. Ouders en verzorgers worden hierbij ondersteund om de verantwoordelijkheid te kunnen nemen om de zelfredzaamheid, veiligheid, veerkracht en het probleemoplossend vermogen in gezinnen te vergroten.

De hulp en bescherming werken vanuit een gedegen analyse van de oorsprong en achterliggende oorzaken van problemen. Zij worden hierbij ingezet vanuit een integraal ondersteuningsperspectief. In geval van schaarste wordt altijd gekozen voor kinderen en gezinnen die de hulp en bescherming het meest nodig hebben. Er wordt ongelijk geïnvesteerd om tot gelijke kansen te komen. We geven onze professionals de mogelijkheden om te blijven leren en ontwikkelen. We bieden ze de ruimte voor bij- en nascholing, moreel beraad en intervisie. We willen dat zij vanuit een reflectieve en mensgerichte benadering de hulp en bescherming kunnen bieden. We ondersteunen hen om vanuit vertrouwen en ruimte hun werk te kunnen doen (van regels naar vertrouwen).

Naar een proactieve vereniging

Jeugdzorg Nederland neemt haar maatschappelijke verantwoordelijkheid om deze visie en uitgangspunten te vertalen naar concrete acties in een werkagenda. Jeugdzorg Nederland en haar leden tonen leiderschap. We signaleren, agenderen en adresseren vraagstukken rondom betere hulp en bescherming in de samenleving. We versterken de organisatie en kwaliteit van de hulp en bescherming en beperken de kosten en marktwerking in de sector.

Veerkrachtig,
veilig opgroeien
en ontwikkelen

Onze uitgangspunten

Onze kracht ligt in het versterken van de kwaliteit van specialistische jeugdzorg. We beperken het gebruik en de kosten van jeugdzorg, die we organiseren als publieke dienstverlening, dicht bij kinderen en gezinnen. Om dit te bereiken zijn veel verdergaande stappen nodig dan nu in de Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming staan.

Onze kracht ligt in een hoge kwaliteit van specialistische jeugdzorg. Hier bouwen we aan en dit versterken we continu.

- Wij staan voor en creëren de **kwaliteit** en **kwaliteitsontwikkeling** van specialistische hulp en bescherming. De subsidieverstrekker van de sector geeft mandaat en middelen om dit te organiseren. We **normeren** zelf **kritisch**. We zorgen voor een **evidence-based**³ aanbod, gericht op kind én gezin. We stoppen met aantoonbaar niet-effectieve hulp.
- We zetten in op **professionalisering** en geven onze professionals de ruimte om te leren en ontwikkelen. We zorgen voor goede ondersteuning bij morele dilemma's in het werk.
- We maken gebruik van **innovatie** en **digitalisering** om te komen tot betere hulp en bescherming, betere samenwerking, verlaging van werkdruk, vermindering van administratieve lasten en efficiency.
- Wij zijn actief **transparant** over de hulp en bescherming die we leveren, wat goed en fout gaat en waar we in ontwikkeling zijn. We werken **data-gedreven**.
- We bieden op elke plek in het land gezinsgerichte, herkenbare en eenduidige hulp en bescherming. Hierin staan **eigen regie**, **veiligheid** en **gelijkwaardigheid** voorop.

We beperken het gebruik en de kosten van de jeugdzorg, door slimme preventie en passender hulp en bescherming.

- De specialistische jeugdzorg heeft de **grootste waarde** bij kinderen en gezinnen met de meest **complexe problematiek**. De hulp en bescherming zijn zo **kort** als **mogelijk**. We kiezen waar we wel van zijn en waar anderen aan zet zijn. Hierdoor besparen we fors op kosten voor jeugdzorg.
- We **stoppen** met een substantieel deel van de **lokale, licht ambulante hulp**.
- We zorgen voor rust en ruimte in het specialistische zorglandschap door **langjarige subsidierelaties**. Zo wordt er flink gesnoeid in de administratieve lasten.
- We bieden de specialistische zorg binnen het **bestaande budget**, dat jaarlijks geïndexeerd wordt.
- Een deel van dit budget wordt ingezet voor **preventie en hulp** in de **pedagogische basis** en **sociaal domein**; op scholen, kinderopvang en in lokale teams. Hiervoor maken we duidelijke kaders over rollen en functies.

Wij organiseren onze specialistische hulp en bescherming als een publieke dienstverlening, dicht bij kinderen en gezinnen.

- Er komt in Nederland een **dekkend zorglandschap** voor alle noodzakelijke specialistische hulp en bescherming. De subsidieverstrekker moet voldoende schaalgrootte hebben om dit efficiënt te kunnen organiseren (maximaal 25 regio's, aangestuurd door een centrum-gemeente).
- We **stoppen** met **marktwerking** en **aanbestedingen** en we bieden de specialistische sector stabiliteit en continuïteit.
- We **standaardiseren** zoveel mogelijk de hulp en bescherming, tegen een landelijk vastgesteld, reëel, waar nodig gedifferentieerd, tarief (met ruimte voor kwaliteitsontwikkeling, innovatie, leren en ontwikkelen).
- De **huidige aanbieders nemen** de **verantwoordelijkheid** om de hulp en bescherming zo in te richten dat maximaal wordt bijgedragen aan deze uitgangspunten, voorbij het belang van de eigen organisatie.

3. Evidence-based kennis bestaat uit wetenschappelijke kennis, praktijkkennis én ervaringskennis.

Betreft Felicitaties en uitnodiging: samen sterker voor jeugd en gezin
Contact Ahmed Aboutaleb, ahmed.aboutaleb@jeugdzorgnederland.nl

Utrecht, april 2026

Geachte informateur, beste onderhandelende partijen,

Graag feliciteer ik u met de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen en de start van de onderhandelingen over een nieuw coalitieakkoord in uw gemeente. De keuzes die u de komende tijd maakt, zijn bepalend voor de richting van uw gemeente in de jaren die voor ons liggen. Juist nu ligt er een kans om lokaal beleid te formuleren dat bijdraagt aan een sterke basis voor kinderen en gezinnen in uw gemeente, zodat zij veilig en veerkrachtig kunnen opgroeien en ontwikkelen.

Over ons

Jeugdzorg Nederland is de branchevereniging van aanbieders van jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Onze leden verspreid over heel het land zetten zich dagelijks — samen met duizenden professionals — in voor kinderen en gezinnen die ondersteuning, hulp of bescherming nodig hebben. Zij zien van dichtbij wat er goed gaat, maar ook waar het knelt. Het aantal kinderen dat gebruikmaakt van jeugdzorg is hoog, de druk op professionals is fors en als gemeente weet u maar al te goed dat de kosten flink zijn toegenomen.

Versterk en beperk de jeugdzorg

Inmiddels ontvangt 1 op de 7 kinderen een vorm van jeugdzorg. Dat is onacceptabel en onhoudbaar. Dit is een belangrijk moment om scherpe keuzes te maken over de toekomst van de jeugdzorg in uw gemeente. Keuzes die bijdragen aan betere hulp en ondersteuning aan kinderen en gezinnen, en aan het fors terugdringen van de uitgaven aan de jeugdzorg. In ons verkiezingsmanifest en onze visie voor de jeugdzorg spreken wij daarom over versterken én beperken: investeren in een sterke sociale en pedagogische basis rond kinderen en gezinnen, zodat zwaardere jeugdzorg minder vaak nodig is; en tegelijkertijd zorgen voor een krachtige, kwalitatief hoogwaardige specialistische jeugdzorg voor kinderen en gezinnen die dit het hardst nodig hebben.

De rol van het onderwijs

Eén van de belangrijkste sleutels hiervoor ligt in de verbinding tussen de jeugdzorg en het onderwijs. Scholen zijn voor kinderen en jongeren de plek waar zij dagelijks komen, waar signalen vroeg zichtbaar worden en waar ondersteuning vaak preventief en effectief kan worden ingezet. Problemen bij kinderen beginnen zelden in isolement; zij ontstaan en worden zichtbaar in de leefwereld van het kind — thuis, op school en in de wijk. Wanneer onderwijs en jeugdzorg onvoldoende op elkaar aansluiten, lopen problemen op en worden zwaardere vormen van zorg onvermijdelijk.

Daarom roep ik u op om in uw coalitieakkoord expliciet te kiezen voor een nauwe, structurele samenwerking tussen onderwijs, jeugdzorg en andere partners in het sociaal domein. Dat betekent investeren in ondersteuning op en rond scholen, in goede aansluiting tussen scholen en lokale teams, en in gezamenlijke verantwoordelijkheid voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Het betekent ook dat kinderen in de jeugdzorg daadwerkelijk naar school kunnen blijven gaan en dat hun schoolloopbaan zo min mogelijk wordt onderbroken, ook wanneer zij tijdelijk niet thuis kunnen wonen of intensieve hulp ontvangen. En daarnaast is het van belang dat u als gemeente blijft investeren in voorzieningen in de wijk,

sterke lokale teams en de leefomgeving van kinderen en gezinnen, zodat zij veilig en veerkrachtig kunnen opgroeien en ontwikkelen.

Kwalitatief hoogwaardige specialistische jeugdzorg

Als een kind of jongere toch intensieve hulp nodig heeft, dan is het van belang dat kinderen en gezinnen in uw gemeente moeten kunnen blijven rekenen op tijdige, passende en kwalitatief hoogwaardige specialistische jeugdzorg. Specialistische vormen van jeugdzorg functioneren echter het best wanneer zij worden georganiseerd als publieke dienstverlening — vanuit een nauwe samenwerking met gemeenten — met stabiliteit, continuïteit en (financiële) ruimte om te innoveren en ontwikkelen. Daarom pleiten wij als Jeugdzorg Nederland ook in uw gemeente voor het afschaffen van marktwerking, aanbestedingen en open-house constructies. Langjarige relaties en bovenal een goede samenwerking tussen gemeenten en aanbieders. Op basis van wederzijds vertrouwen, met minder versnippering en minder administratieve druk zodat professionals hun tijd en energie weer kunnen besteden aan kinderen en gezinnen — en aan samenwerking met scholen en andere partners — in plaats van aan verantwoording en concurrentie.

Wij hopen dat u in uw coalitieakkoord expliciet aandacht wilt geven aan de hierboven genoemde punten en jeugdzorg niet benadert als een afzonderlijk dossier, maar als onderdeel van een samenhangende aanpak samen met het onderwijs en het brede sociaal domein, gericht op een gezonde en kansrijke ontwikkeling van kinderen en jongeren in uw gemeente. Hieronder denken wij alvast met u mee over de verdere uitwerking van deze punten.

Daarnaast gaan wij of één van onze leden graag verder met u in gesprek over hoe we samen kunnen bouwen aan een betere, toekomstbestendige jeugdzorg in het belang van kinderen en gezinnen in uw gemeente, en heel Nederland.

Wij wensen u veel succes de komende tijd.

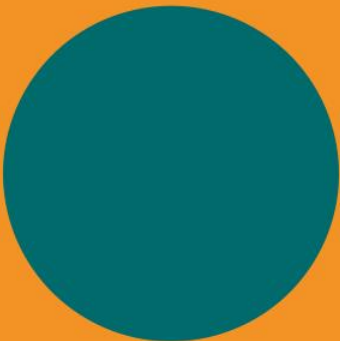
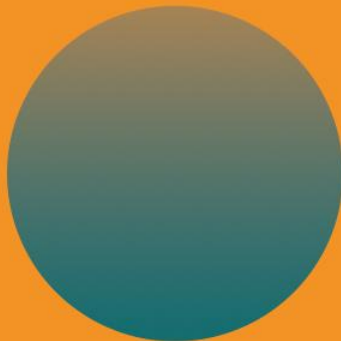
Met vriendelijke groet,

Ahmed Aboutaleb
Voorzitter Jeugdzorg Nederland

Tekstsuggesties voor uw coalitieakkoord

1. We kiezen ervoor om **lichte, ambulante vormen van jeugdhulp** in onze gemeente substantieel terug te dringen.
2. We stoppen met **marktwerking, open-house** constructies en het aanbesteden van jeugdzorg in onze gemeente. In plaats daarvan zetten wij in op langjarige subsidierelaties met een beperkt aantal gecontracteerde aanbieders die onze visie op de zorg en ondersteuning voor kinderen en gezinnen delen.
3. We zorgen in onze gemeente voor een **dekkend zorglandschap** voor alle noodzakelijke specialistische jeugdzorg en jeugdbescherming. Om dit te bereiken werken we samen met andere gemeenten in de regio samen in het organiseren hiervan.
4. Als gemeente bieden we de specialistische zorg voortaan binnen het bestaande **budget**, dat jaarlijks geïndexeerd wordt. Een deel van dit budget wordt ingezet voor preventie en hulp in de pedagogische basis en het sociaal domein.
5. We versterken de **rol van de lokale teams** in het bieden van laagdrempelige en gezinsgerichte hulp en ondersteuning dichtbij de leefwereld van kinderen en gezinnen. Problemen zoals stress, armoede, huisvestingsproblematiek, bestaansonzekerheid en mentale klachten worden eerst aangepakt nog voordat er jeugdzorg wordt ingezet.
6. We benutten de **gezamenlijke expertise** van jeugdzorgaanbieders, het onderwijs, samenwerkingsverbanden en de jeugdgezondheidszorg bij het vormgeven van de lokale teams.
7. We versterken de structurele **samenwerking tussen jeugdzorg en onderwijs**. Als gemeente zorgen we voor een goede aansluiting tussen (passend) onderwijs, jeugdzorg en lokale teams, zodat kinderen tijdig ondersteuning krijgen en hun schoolloopbaan zo min mogelijk wordt onderbroken.
8. Wij blijven als gemeenten investeren in **basisvoorzieningen voor kinderen en gezinnen**, zoals speeltuinen, sportvoorzieningen, buurthuizen, bibliotheken en zwembaden. Zo houden we gezinnen fysiek en mentaal gezond.
9. We werken in de gemeente en de regio actief aan het **af- en ombouwen van de gesloten jeugdzorg** naar meer kleinschaligheid en openheid.
10. Als gemeente zorgen we ervoor dat jongeren in de jeugdzorg na hun 18^e een beroep kunnen doen op **verlengde jeugdzorg**. Hiermee voorkomen we dat zij tussen wal en schip vallen.

**Verkiezingsmanifest
Gemeenteraadsverkiezingen
2026**

**Samen sterker voor
jeugd en gezin**

Samen sterker voor jeugd en gezin

In maart staan de gemeenteraadsverkiezingen weer voor de deur. De jeugdzorg blijft ook de komende jaren een belangrijk onderwerp op de lokale politieke agenda. Het aantal kinderen en gezinnen dat een beroep doet op jeugdzorg willen we de komende jaren verminderen. Door hen ondersteuning te bieden dichtbij huis – in de wijk, op school of op de kinderopvang – komt meer ruimte vrij voor het versterken van de specialistische jeugdzorg voor kinderen en gezinnen die dit het hardst nodig hebben. Om dat te kunnen bereiken speelt de gemeente, en de lokale politiek een belangrijke rol. Daarom publiceren wij dit verkiezingsmanifest. Wij geloven dat de punten in dit manifest bijdragen aan een kwalitatief betere en liefdevollere jeugdzorg voor kinderen en gezinnen.

Organiseer specialistische hulp en bescherming als publieke dienstverlening

Gemeenten hebben baat bij een goede samenwerking met jeugdzorgaanbieders, en vice versa. Zo wordt voorkomen dat kinderen (te) lang moeten wachten op hulp, of dat hulp zelfs helemaal niet beschikbaar is. Samen met de verschillende partners die betrokken zijn bij de zorg voor kinderen en gezinnen kunnen gemeenten aan de slag met het ontwikkelen van een gezamenlijk gedragen inhoudelijke visie op de jeugd en investeren in de kwaliteit van de uitvoering. Daarbij horen passende financierings- en verantwoordingsafspraken tussen gemeenten en aanbieders die uitgaan van wederzijds vertrouwen. Zo zorgen we dat zorg voor kinderen en gezinnen snel en voldoende beschikbaar is.

- Stop met **marktwerking** en **aanbestedingen** in de jeugdzorg. Organiseer specialistische hulp en bescherming als een **publieke dienstverlening**, dicht bij kinderen en gezinnen.
- Zet in op **langjarige subsidiërelaties** met een beperkt aantal gecontracteerde aanbieders en stel met hen een **gedeelde visie** op de zorg en ondersteuning voor kinderen en gezinnen op.
- Zorg voor een **dekkend zorglandschap** voor alle noodzakelijke specialistische jeugdhulp en bescherming. De subsidieverstrekker moet voldoende schaalgroottes hebben om dit efficiënt te kunnen organiseren. Werk daarom als gemeente samen met andere gemeenten in de regio.
- Investeer in het **verbeteren van de kwaliteit** van de jeugdzorg en laat ruimte in de tarieven voor aanbieders om te **investeren in innovatie** en het **opleiden en ontwikkelen** van hun personeel.

Bouw aan een sterke basis voor kinderen en gezinnen

1 op de 7 kinderen maken inmiddels gebruik van jeugdzorg. Gemeenten staan er, samen met onder andere jeugdzorgaanbieders, voor aan de lat om dat getal de komende jaren terug te brengen. Dat kan niet worden opgelost binnen de jeugdzorg alleen en vraagt om een effectieve preventieaanpak. Die preventie begint in het gezin en de wijk waarin het kind opgroeit. Door hun bestaanszekerheid te vergroten en de oorzaken van problemen in gezinnen bij de kern integraal aan te pakken bouwen we aan een sterke basis voor veerkrachtige kinderen en gezinnen.

- **Versterk** de rol van de **lokale teams**. Zet in op een **laagdrempelige, gezinsgerichte aanpak** waarbij er zowel hulp voor kinderen wordt geboden, als hulp voor ouders. Heb nadrukkelijk aandacht voor factoren zoals **stress, armoede, huisvestingsproblemen, bestaanszekerheid en volwassenenproblematiek** binnen het gezin. Pak eerst deze problemen aan en zet pas jeugdzorg in wanneer het echt nodig is.
- Benut de **gezamenlijke expertise** van jeugdzorgaanbieders, het onderwijs, samenwerkingsverbanden en de jeugdgezondheidszorg bij het vormgeven van de lokale teams.
- Biedt hulp en ondersteuning zoveel als mogelijk op de plekken waar kinderen en gezinnen al zijn, zoals **het onderwijs, de kinderopvang en de sportclub**.
- Blijf **investeren in basisvoorzieningen** voor kinderen en gezinnen, zoals speeltuinen, sportvoorzieningen, buurthuizen, bibliotheken en zwembaden. Zo houden we gezinnen **fysiek en mentaal gezond**.
- Investeer in het ondersteunen van gezinnen die te maken krijgen met **complexe scheidingen**. Vanaf dag één.

Draag bij aan liefdevolle jeugdzorg

We willen voorkomen dat kinderen en gezinnen überhaupt in de jeugdzorg terechtkomen door de sociale en pedagogische basis te versterken. Maar als een kind dan toch hulp en ondersteuning nodig heeft, dan heeft de gemeente een belangrijke rol in het organiseren van passende jeugdzorg en onderwijs. Daarbij is het uitgangspunt zo liefdevol, zo kleinschalig en zo thuis mogelijk.

- Haal de **harde knip uit de jeugdzorg** en voorkom dat jongeren in de jeugdzorg tussen wal en schip vallen wanneer ze 18 jaar worden. Zorg dat deze jongeren een beroep kunnen doen **op verlengde jeugdzorg** en dat hier **geld** vanuit de gemeente voor **beschikbaar** is. Stop pas met het bieden van hulp en ondersteuning zodra de **“Big Five”** – support, wonen, school en werk, inkomen en welzijn – van jongeren op orde zijn.
- Werk ook in de regio actief aan het **af- en ombouwen** van de **gesloten jeugdzorg**, zodat kinderen in een zo thuis mogelijke omgeving hulp en onderwijs kunnen krijgen. Ga als gemeente met jeugdzorginstellingen in gesprek over hoe zij de **transformatie naar kleinschalige, open jeugdzorg** zo goed mogelijk kunnen maken.
- Zorg dat **jongeren** in de jeugdzorg **naar school** kunnen. Maak concrete afspraken met het onderwijs voor kinderen die (tijdelijk) niet meer thuis kunnen wonen, zodat hun schoolloopbaan zo min mogelijk wordt onderbroken. Houd rekening met jongeren die weer starten met school, nadat ze gesloten zorg hebben ontvangen.
- **Sluit** de specialistische jeugdzorg goed **aan op lokale voorzieningen** (inclusief het lokale team), informele zorg- en welzijnsnetwerken, het onderwijs, de kinderopvang en de volwassenenzorg.